

Pommersche Bibliographie 1962 - 1965

bearbeitet von Herbert Rister

I. ALLGEMEINES

1. Bibliographien

1. **Baranowski**, Henryk, i Władysław Chojnacki: Bibliografia historii Pomorza Zachodniego za r. 1960 wraz z uzupełnieniami od r. 1958. In: Zapiski hist. 27. 1962, 2. S. 249—326. [Bibliogr..d. pomm. Gesch. f. d. J. 1960 sowie Ergänzt. seit 1958.]
2. **Baranowski**, Henryk, i Władysław Chojnacki: Bibliografia historii Pomorza Wschodniego i Zachodniego za r. 1962 wraz z uzupełnieniami od r. 1958. In: Zapiski hist. 29. 1964, 3. S. 103—187. [Bibliogr. d. pommerellischen u. pomm. Gesch. f. d. J. 1962 sowie Ergänzt. seit 1958.]
3. **Bibliografia** Pomorza Zachodniego. Westpommersche Bibliographie. (Red. nac.: Stanisław Badoń.) 4. 1960. [Oprac.] Cecylia Gałczyńska, Weronika Moskaluniec. Szcz. 1963. VI, 166 S.
4. **Bibliografia** Pomorza Zachodniego. Bibliography of West-Pomerania. Westpommersche Bibliographie. (Red. nac.: Stanisław Badoń.) 5. 1961—62. Oprac. Cecylia Gałczyńska, Weronika Moskaluniec. Szcz. 1964. XVI, 297 S.
5. **Branig**, Hans: Sammelbericht über Mecklenburg u. Pommern. In: Blätter f. dt. Landesgesch. 98. 1962. S. 517—530. [Erfasst das i. d. J. 1959—61 ersch. Schriftt.]
6. **Jilek**, Heinrich, Herbert Rister, Hellmuth Weiß: Bücherkunde Ostdeutschlands u. des Deutschtums in Ostmitteleuropa. Köln; Graz: Böhlau 1963. XXXVI, 560 S. (Ostmitteleur. in Vergangenheit u. Gegenwart. 8.)
7. **Lesińska**, Krystyna: Bibliografia zawartości czasopisma „Przegląd zachodnio-pomorski“ <1963—1965>. In: Prz. zach.-pom. 1966, 2/3. S. 247—272. [Verzeichnis d. Inhaltes d. Zeitschr. „Przegląd zachodnio-pomorski“ (Pommersche Rundschau) f. d. J. 1963—65.]
8. **Misiorny**, Michał: Bibliografia zawartości czasopisma „Szczecin“ <1957—1962>. In: Prz. zach.-pom. 1963, 1. S. 129—175. [Verzeichnis d. Inhaltes d. Zeitschr. „Szczecin“ (Stettin) f. d. J. 1957—62.]
9. **Orlińska**, Halina: Bibliografia województwa szczecińskiego z zakresu problematyki przestrzenno-geograficznej. In: Prz. zach.-pom. 1963, 6. S. 153—163; 1964, 2. S. 153—163; 1964, 3. S. 181—194; 1964, 5. S. 165—178; 1964, 6. S. 159—171; 1965, 4. S. 177—188. [Bibliogr. f. d. Woj. Stettin zu Fragen d. Raumgeogr.]
10. **Spruth**, Herbert: Landes- u. familiengeschichtliche Bibliographie für Pommern. 1—4. Drucke u. Handschriften. Neustadt a. d. Aisch: Degener 1962—65. XVI, 868 S. (Genealogie u. Landesgesch. 2.)
11. **Spruth**, Herbert: Pommern-Familien in Drucken u. Handschriften. Neustadt a. d. Aisch: Degener 1963. S. 262—406. (Genealogie u. Landesgesch. 2a.) [Aus:] Spruth, Landes- u. familiengeschichtliche Bibliographie für Pommern. 2.
12. **Świdorski**, Bolesław: Bibliografia geografii fizycznej Pomorza. Cz. 1. Po. 1962. 173 S. [Mschr.] [Landeskd. Bibliogr. d. südl. Ostseegebietes. 1. (Enthält Schriften a. d. J. 1850—1957.)] (Badania fizjogr. nad Pol. zach. 7. Zeszyt dodat. — Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wyd. Matem.-przyrodn. Kom. Fizjogr.)
13. **Wołagiewicz**, Maria Danuta: Materiały do bibliografii archeologii polskiej Pomorza Zachodniego za 1961 r. In: Materiały zach.-pom. 8. 1962. S. 453—[459]. [Beiträge z. Bibliogr. d. poln. Forsch. üb. d. Vor- u. Frühgesch. Pommerns f. d. J. 1961.]
14. **Wołagiewicz**, Maria Danuta: Materiały do bibliografii archeologii polskiej Pomorza Zachodniego za 1962 r. Uzupełnienia za lata poprzednie. In: Materiały

- zach.-pom. 9. 1963. S. 351—[358]. [Beiträge z. Bibliogr. d. poln. Forsch. üb. d. Vor- u. Frühgesch. Pommerns f. d. J. 1962 m. Ergänz. f. d. früheren Jahre.]
15. **Wołagiewicz**, Maria Danuta: Materiały do bibliografii archeologii polskiej Pomorza Zachodniego za 1963 r. In: Materiały zach.-pom. 10. 1964. S. 409—[415]. [Beiträge z. Bibliogr. d. poln. Forsch. üb. d. Vor- u. Frühgesch. Pommerns f. d. J. 1963.]
16. **Ziegler**, Hans: Zu Hellmuth Heydens 70. Geb. Eine Bibliogr. [M. Bildn.] In: Balt. Studien. N. F. 50. 1964. S. 79—87. [M. Vorw. v. Adalbert Holtz.]

2. Reihen und Zeitschriften

17. **Biblioteka** słupska. (Pol. Tow. Hist. Oddziały w Słupsku, Złotowie i Koszalinie.) [Tit. m. ger. Abweich.] Po. 8. 1962—15. 1965. [Stolper Schriftenreihe. Hrsg. v. d. Abteilungen Stolp, Flatow u. Köslin d. Poln. Hist. Gesellsch.]
18. Pommersches **Heimathbuch**. Hrsg. v. d. Pomm. Landsmannsch., Kulturabt. Hamb. 1962 [1961], 1963 [1962].
- 18a. **Materiały** zachodnio-pomorskie. (Muzeum Pomorska Zachodniego.) Szcz. 7. 1961 (1962)—10. 1964 (1965). [Pommersche Beiträge. Hrsg. v. Pommern-Museum (in Stettin).]
19. **Mitteilungen** der Pommern, Kreisgruppe Wilhelmshaven. Nr 1. 1963 ff.
20. Unser **Pommern**. Vtjschr. f. Heimat u. Volkstum. Hrsg. v. d. Pomm. Landsmannsch., Kulturabt. Hamb. Nr 1. 1963 ff.
21. **Przegląd** zachodnio-pomorski. (Inst. Zach.-pomorski.) Szcz. 1963, 1 (Jan./Febr.) ff. [Pommersche Rundschau. Hrsg. v. Pommern-Inst. (in Stettin).] [Früher:] Szczecin.
22. **Rocznik** statystyczny woj[ewództwa] koszalińskiego. Koszalin. 3. 1962 (1963). [Statist. Jahrbuch f. d. Woj. Köslin.]
23. **Rocznik** statystyczny województwa szczecińskiego. (Wojew. Urząd Statyst. w Szczecinie.) Szcz. 3. 1963 (1964). [Statist. Jahrbuch f. d. Woj. Stettin. Hrsg. v. Statist. Amt d. Wojewodschaft Stettin. (Daten f. 1960—63.)]
24. **Roczniki** Pomorskiej Akademii Medycznej im. gen. Karola Świerczewskiego w Szczecinie. Annales Academiae medicae Stetinensis. Warsz. 9. 1963. 10. 1964. 11. 1965.
25. Baltische **Studien**. (Gesellsch. f. Pomm. Gesch., Altertumskde u. Kunst.) Hamb. N. F. 49. 1962/63. 50. 1964. 51. 1965.
26. **Szczecin**. Miesięcznik Pomorza Zachodniego. (Prezyd. Rady Okręgu Tow. Rozwoju Ziem Zach. — Szczec. Tow. Nauk.) Szcz. 1962. [Stettin. Monatsschr. f. Pommern. Hrsg. v. Präsidium d. Bezirksrates d. Gesellsch. f. d. Entwickl. d. Westgebiete u. v. d. Wiss. Gesellsch. in Stettin.] [Forts.:] Przegląd zachodnio-pomorski.
27. **Veröffentlichungen** der Historischen Kommission für Pommern. Köln; Graz; Böhlau. 4. Reihe. 2. 1963 ff. 5. Reihe. 1. 1962 ff.
28. **Zapiski** koszalińskie. (Wydział Kultury Prezyd. Wojew. Rady Narodowej. — Zarząd Wojew. Tow. Rozwoju Ziem Zach. — Koszalińskie Tow. Przyj. Nauk.) Koszalin. 9—11. 1962. [Kösliner Schriften. Hrsg. v. d. Kulturabt. b. Präsidium d. Nationalen Woj.-Rates, v. d. Woj.-Verwalt. d. Gesellsch. f. d. Entwickl. d. Westgebiete u. v. d. Kösliner Gesellsch. d. Freunde d. Wiss.]
29. Die Pommersche **Zeitung**. Hamb. 12. 1962 ff.
30. **Zeszyty** naukowe Politechniki Szczecińskiej. Szcz. Wr. 27. 1962. ff. [Wiss. Hefte d. Techn. Hochsch. in Stettin.]
31. **Zeszyty** naukowe. (Wyższa Szkoła Rolnicza w Szczecinie.) Szcz. Nr 9. 1962 ff. [Wiss. Hefte d. Landwirtsch. Hochsch. in Stettin.]

3. Biographien

32. Kunkel, Otto: Hermann **Bollnow**. 19. Juli 1906—31. März 1962. [M. Bildn. u. Schriftenverz.] In: Balt. Studien. N. F. 49. 1962/63. S. 7—11.
33. Zunker, Ernst: Wilhelm **Braun** (Bibliotheksdir. i. R., Greifswald) zum 75. Geb. In: Balt. Studien. N. F. 50. 1964. S. 87—88.
34. Schremmer, Ernst: Paul **Holz**. [M. mehr. Abb.] In: Balt. Studien. N. F. 50. 1964. S. 57—70.
35. Eggers, Hans Jürgen: Oberst a. D. Diether v. **Kleist** 75 Jahre. [M. Bildn.] In: Balt. Studien. N. F. 51. 1965. S. 12—14.
36. Kunkel, Otto: Karla **König**. 3. VII. 1889—24. IV. 1963. [M. Bildn.] In: Balt. Studien. N. F. 50. 1964. S. 75—78.
37. Scheyer, Ernst: Franz Theodor **Kugler**, d. musische Geheimrat. [M. mehr. Taf.] In: Aurora. Eichendorff-Almanach. 22. 1962. S. 45—73.
38. Eggers, Hans Jürgen: Zum 70. Geburtstag von Otto **Kunkel**. [M. Bildn.] In: Balt. Studien. N. F. 51. 1965. S. 7—12.
39. Rasp, Hans-Peter: Heinrich Graf **Luckner**. Überlegungen z. Menschenbild unserer Zeit. [M. mehr. Taf.] In: Balt. Studien. N. F. 51. 1965. S. 115—120.
40. Ropp, Christoph v. d.: Carl **Meister**. 23. Aug. 1888—13. Apr. 1962. [M. Bildn.] In: Balt. Studien. N. F. 49. 1962/63. S. 6—7.
41. Buesche, Albert: Maler u. Historiker. Zur Lebensarbeit v. Immanuel **Meyer-Pyritz**. [M. 4 Taf. u. 1 Zeichn.] In: Balt. Studien. N. F. 50. 1964. S. 71—74.
42. Gliewe, Siegfried: Max **Pechstein**. Begegnungen u. Betrachtungen. [M. 1 Bildn. u. mehr. Abb.] In: Pommern. Nr. 4. 1963. S. 23—28.
43. Ulbrich-Hannibal, Hermann: Unbekanntes aus dem Leben C(arl) L(udwig) **Schleichs**. In: Pomm. Heimatbuch. 1962. S. 120—121.

4. Gesamtdarstellungen, Bildbände

44. **Harms**, Klaus: Bewahrtes und bewährte Erbe. Hrg. in Zusammenarbeit m. d. Ostkirchenausschuß Hannover. Leer <Ostfr.>: Rautenberg (1962). 58 S.
45. **Kraft**, Adam, Rudolf Naujok: Pommern mit Neumark u. Ostseeküste. E. Bildwerk d. unvergessenen Heimat m. 239 Aufn. Geleitw. u. Bildhinweise v. R. Naujok. Augsburg: Kraft [1963]. 301 S.
46. **Materiały** pośw. problemom ziemi koszalińskiej. Warsz. 1962. 85 S., Tab. [Mschr.] [Beiträge zu Fragen d. Kösliner Landes.] (Biuletyn Rady Nacz. Z[rzesz.] S[tudentów] P[ol.]. Wyd. specj.)
47. **Męclewski**, Edmund: Polska nad Odrą i Bałtykiem. (Mapka: Ryszard Świętochowski.) Warsz.: Polonia 1962. 56 S., Abb., 1 Kt., Tab. [Polen an d. Oder u. Ostsee.]
48. **Pommern** u. Mecklenburg. Ein Buch d. Erinnerung. Einl. v. Friedrich Griese. Erl. v. Helmut Domke. Zusammenstellung u. Bildunterschriften v. Harald Busch. (5. Aufl.) Frft/M.: Umschau Verl. [1965]. 72 S., Abb. (D. dt. Lande. 15.)
49. **Pommern-Fibel**. Wissenswertes über ein dt. Land. 2., verm. Aufl. (Hamb.): Pomm. Landsmannsch., Kulturabt. [1962]. 91 S., Abb.
50. **Saysse-Tobiczyk**, Kazimierz: Na Pomorzu Zachodnim. Warsz.: Polonia 1963. 167 S. [In Pommern. (Bildbd.)]
51. **Stolp** in Pommern. 2: Bildbd üb. Stadt- u. Landkr. Zsgest. u. hrsg. v. Walter Kuschfeldt. Lübeck: Stolper Heimatkartei 1964. 280 S., Abb.
52. **Województwo** szczecińskie w liczbach. <1960—1962.> Publikacja przygot. przez kolektyw pracowników Kom. Wojew. PZPR i Wydziału Statystyki Prezyd. WRN w związku z IX wojew. konf. sprawozdawczo-wyborczą PZPR w Szczecinie. Szcz. 1962. VIII, 117 S. [Mschr.] [D. Woj. Stettin in Zahlen. 1960—62.]

53. **Ziemia** bytowska. (Oprac. Jan Skarbowski. Mapki: Czesław Orłowski, Czesław Piskorski.) Krak.: Wyd. Artyst.-graf. 1965. 66 S., Abb., Pl., 48 Taf. [D. Bü-tower Land.]
54. **Ziemia** kołobrzaska. (Oprac. Jan Skarbowski. Mapki: Czesław Orłowski.) Krak.: Wyd. Artyst.-graf. 1965. 58 S., Pl., 47 Taf. [D. Kolberger Land.]
55. **Ziemia** słupska. (Oprac. Jerzy Waśniewski. Mapki: Czesław Orłowski.) Krak.: Wyd. Artyst.-graf. 1964. 73 S., Pl., 72 Bildn. u. Taf. [D. Stolper Land.]

II. LANDESKUNDE

56. **Buczak**, Eugeniusz: Województwo Koszalińskie. Informator turystyczny. Warsz. 1965. 116 S. [Reiseführer f. d. Woj. Köslin.]
57. **Buczyński**, Jerzy: Gryfino i okolice. Przewodnik turystyczny. Warsz.: Sport i Turyst. 1963. 45 S., Abb., 1 Kt., Schriftt. [Greifenhagen u. Umgebung. Reise-führer.] (Biblioteczka krajozn. Prezyd. Powiat. Rady Nar., Powiat. Kom. Kult. Fiz. i Turystyki w Gryfinie. 7.)
58. **Celiński**, Florian: Zespoły leśne Puszczy Bukowej pod Szczecinem. The forest communities of the Puszcza Bukowa [Buchheide] near Szczecin [Stettin]. Warsz.: (PWN) 1962. 207 S., Kt., Tab., 8 Taf., Zeichn. (Monographiae botanicae. 13. 1962. Supl. — Pol. Tow. Botan.)
59. **Chudecki**, Zygmunt: Niektóre czynniki, kształtujące zawartość i rozmie-szczenie jodu, miedzi oraz cynku w ważniejszych glebach mineralnych Pomorza Zachodniego. [M. zahlr. Tab. u. Zeichn. sowie Schriftt.] In: Zesz. nauk. Wyższej Szkoły Roln. w Szcz. Nr 10. 1963. S. 187—236. [M. russ. u. engl. Zsfass.:] Some factors forming the content and distribution of iodine, copper and zinc in the more important mineral soils of West Pomerania. S. 236—239.
60. **Gliewe**, Siegfried: Meeresstrand — Küstenland. Erz. u. Schilderungen (Bil-der: Max Pechstein [u. a.]) Heide/Holstein: Westholstein. Verl.-Anst. Boyens (1963). 85 S.
61. **Mityk**, Jan: Stargard Szczeciński i okolice. Warsz.: Sport i Turyst. 1962. 50 S., Abb., 1 Pl., 1 Kt., Schriftt. [Stargard i. P. u. Umgebung.] (Biblioteczka krajozn. Prezyd. Powiat. Rady Nar. 5.)
62. **Niemierowska**, Helena: Słoneczne wybrzeże woj. szczecińskiego. Informator turystyczny dla powiatów: wolińskiego, kamińskiego i gryfickiego. Warsz.: Sport i Turyst. 1963. 48 S., Abb., Pl., Schriftt. [D. Sonnenstrand d. Woj. Stettin. Reiseführer f. d. Kreise Wollin, Kammin u. Greifenberg.]
63. **Nowotniak**, Władysław: Gryfice i okolica. Wycieczki po mieście i okolicy. Warsz.: Sport i Turyst. 1962. 58 S., Abb., Kt., Pl., 8 Taf., Schriftt. [Greifenberg u. Umgebung. Ausflüge in d. Stadt u. d. Umgebung.] (Biblioteczka krajozn. Prezyd. Powiat. Rady Nar. 3.)
64. **Piskorski**, Czesław: Międzyzdroje, Swinoujście, Kamień, Wolin i okolice. 3 wyd. poszerz. i uzup. Warsz.: Sport i Turyst. 1963. 93 S., 2 Kt., Pl., Schriftt. [Misdroy, Swinemünde, Kammin i. P., Wollin u. Umgeb. 3., erw. u. erg. Aufl.]
65. **Piskorski**, Czesław: Pyrzyce i okolica. (1263—1963.) Przewodnik turystyczny. Warsz.: Sport i Turyst. 1963. 46 S., 1 Kt., 12 Taf., Schriftt. [Pyrizt u. Umgebung. Reiseführer.] (Biblioteczka krajozn. Prezyd. Powiat. Rady Nar., Powiat. Kom. Kult. Fiz. i Turystyki w Pyrzycach. 8.)
66. **Poznajemy** Pomorze Koszalińskie. Praca zbior. Pod red. K. Trzebiatow-skiego. Warsz.: Nasza Księg. 1965. 292 S., Abb., Sk. u. Tab. [Wir lernen das Kö-sliner Pommern kennen. Sammelwerk.]
67. **Prawdziej**, Krzysztof: Bilans wodny rzeki Iny. Die Wasserbilanz des Inna-gebietes. Szcz.: (PWRiL) 1963. 74 S., Kt., Tab., Zeichn., Schriftt., dt. Zsfass. (Szczec. Tow. Nauk. Wyd. Nauk Przyrodn.-rolniczych. 17, 1.)

68. **Rzeszowski**, Stanisław: Nowogard i okolice. (Mapki: Jerzy Sosnowski.) Warsz.: Sport i Turyst. 1964. 64 S., Abb., Pl., Schriftt. [Naugard u. Umgebung.] (Biblioteczka krajozn. Prezyd. Powiat. Rady Nar., Powiat. Kom. Kult. Fiz. i Turystyki w Nowogardzie. 9.)
69. **Sienicka**, Antonina, Stefan Kownas: Parki wiejskie województwa szczecińskiego. Szcz.: (PWN) 1963. 112 S., Abb., Tab., Kt., Schriftt., russ. u. dt. Zsfass. [Ländliche Parkanlagen in d. Woj. Stettin.] (Szczec. Tow. Nauk. Wyd. Nauk Przyrodn.-rolniczych. 16.)
70. **Świnoujście**, Międzyzdroje, Wolin. Zapraszamy. (Świnoujście: Prezyd. Powiat. Rady Nar. 1962.) 63 S., Abb., 48 Bildn. u. Taf., Tab. [Misdroy, Wollin. Wir laden zum Besuch ein.]

III. BEVÖLKERUNG, SIEDLUNGSWESEN, VOLKSKUNDE

71. **Filipowiak**, Władysław: Wolinianie. Studium osadnicze. 1. Materiały. Szcz.: (PWN) 1962. 495 S., Abb., 1 Kt., Pl., Schriftt., dt. Zsfass. [Die Bewohner v. Wolin. Siedlungsstudie. 1. Beiträge.] (Szczec. Tow. Nauk. Wyd. Nauk Społ. 4.)
72. **Kaczkowski**, Sylwester: Osadnictwo polskie w Szczecinie 1945—1950. (Po.:) Wyd. Pozn. (1963). 88 S., Abb., Tab., Schriftt. [D. poln. Siedlungstätigkeit i. d. J. 1945—50 in Stettin.]
73. **Kersten**, Krystyna: Osadnictwo wojskowe na Pomorzu Zachodnim <1945—1947>. In: Prz. zach.-pom. 1964, 2. S. 29—61. [D. Ansiedlung v. ehem. Armeeeingehörigen in Pommern i. d. J. 1945—47.]
74. **Kukier** Ryszard: Ugrupowanie etniczne i etnonimiczne Pomorza Słupskiego i Krajny Złotowskiej w świetle badań i samookreśleniu ludu. [M. mehr. Kt.-Sk.] In: Materiały zach.-pom. 8. 1962. S. 347—420. [M. dt. Zsfass.:] Ethnische u. ethnonimische Gruppierungen des Słupsk [Stolper] Pommern der Złotów [Flatow] — Krajne im Lichte der Forschungen u. d. Selbstbestimmung des Volkes. S. 420—[422].
75. **Raeck**, Fritz: Pommersche Heimat. In d. Versdichtung, im Reich d. Sage, im Volksmärchen. Lüdenscheid: Märkischer Verl. Heinke [1962]. 96 S.
76. **Sada**, Bolesław: Udział szkoły i nauczyciela w procesach integracyjnych ludności wiejskiej woj[ewództwa] szczecińskiego w l. 1945—1960. Po. 1963. 298 S., Tab., Schriftt. [D. Anteil d. Schule u. d. Lehrers an d. Eingliederung d. ländlichen Bevolk. d. Woj. Stettin in d. J. 1945—60.] (Prace Wyd. Filoz.-hist. Ser.: Psychologia, pedagogika. Nr 4. — Uniw. im. A. Mickiewicza w Poznaniu.)
77. **Ślaski**, Kazimierz: Ethnic changes in Western Pomerania. [M. 1 Kt.-Sk. u. Schriftt.] In: Acta Poloniae hist. 7. 1962. S. 7—27.
78. **Stelmachowska**, Bożena: Słowińcy i ich kultura. Oprac. Tadeusz Wróblewski. Po.: (Wyd. Pozn. 1963). 153 S., Abb., Kt., Pl., Tab. [D. Slowinzen u. ihre Kultur. Bearb. v. T. Wróblewski.] (Bibl. słupska. 11.)
79. **Typa**, Andrzej: Przemiany demograficzne w woj. koszalińskim. [M. 4 Tab.] In: Prz. zach.-pom. 1965, 5. S. 59—[64]. [Wandlungen d. Bevölkerungsstruktur d. Woj. Köslin.]

IV. GESCHICHTE

1. Historiographie, Münz- und Quellenkunde

- 79a. Historischer **Atlas** von Pommern. N. F. Köln; Graz: Böhlau 1963 ff. 3. Karte der hist. Dorfformen. (1 : 350 000.) Bearb. v. Franz Engel. [M. 1 Nebenkt.] 98,7 x 58,1 cm. 9 S. Erl. — 4. Karte d. älteren Bronzezeit. (1 : 350 000.) Bearb. v. Hans-Jürgen Eggers. [M. 4 Nebenkt.] 98,8 x 58,1 cm. 28 S. Erl. — 5. Karte d. Landesteilungen d. 16. Jh. (1 : 350 000.) [M. 2 Nebenkt.] Erl. v. Franz Engel. 99 x 58,5 cm. 16 S. Erl. in Mappe.

80. Historischer **Atlas** von Pommern. Sonderreihe. Köln; Graz: Böhlau 1963 ff. (Graf F[riedrich] W[ilhelm] C[arl] von) Schmettausche Karten von Pommern um 1780. Bearb.: Franz Engel. 1 : 50 000. 1/2. Leba-See. 100 x 42 cm. 3. Rügenwalde. 100 x 64 cm. 4. Stolp. 66 x 63 cm. 5. Lauenburg. 59 x 63 cm. 6. Kolberg. 95,5 x 32,5 cm. 7. Köslin. 100 x 64 cm. 8. Schlawe. 100 x 64 cm. 10. Demmin. 62,5 x 54,5 cm. 11. Anklam. 94 x 62,5 cm. 13. Kammin. 100 x 64,4 cm. 14. Trep-tow/Rega. 95 x 62,5 cm. 18. Wildberg. 62 x 44,5 cm. 20. Ueckermünde. 100 x 62 cm. 21. Naugard. 55 x 90 cm.
81. **Bahr**, Ernst: Pommersche Geschichte in polnischer Sicht. Aus poln. Veröff. seit 1945. In: ZfO. 11. 1962, 3. S. 491—528.
82. **Buczek**, Roman: Skarb monet siedemnastowiecznych z Szadzka, pow. Stargard. [M. Sk., Tab. u. 9 Taf.] In: Materiały zach.-pom. 8. 1962. S. 255—273. [M. dt. Zsfass.:] Münzschatz des XVII. Jh. aus Szadzko [Saatzig], Kreis Stargard. S. 273—[274].
83. **Kiersnowski**, Ryszard: Monety biskupów kamieńskich z XIII i XIV w. [M. Abb.] In: Wiadomości numizmat. 6. 1962, 1. S. 1—26. [M. engl. Zsfass.:] Coins of the bishops of Kamień [Kammin], from the XIIIth and XIVth centuries. S. 27.
84. **Konow**, Karl-Otto: Zur ältesten Geschichte des Notariats in Pommern. [M. Zeichn.] In: Balt. Studien. N. F. 51. 1965. S. 33—40.
85. **Petersohn**, Jürgen: Die pommersche Geschichtsforschung u. das Vatikanische Archiv. Mit e. Urkundenbeil.: D. Supplikenrotulus Herzog Barnims III. v. J. 1365. In: Balt. Studien. N. F. 50. 1964. S. 13—27.
86. **Piskozub**, Andrzej: Pomorze jako pojęcie geograficzno-historyczne. [M. 3 Kt.-Sk. u. Schriftt.] In: Prz. zach.-pom. 1963, 4. S. 21—51. [Pommern als geogr.-hist. Begriff.]
87. **Ślaski**, Kazimierz: Osiągnięcia historiografii Pomorza w Polsce Ludowej. In: Prz. zach.-pom. 1965, 4. S. 5—[19]. [Leistungen d. Geschichtsschreibung Pommerns in Volkspolen.]
88. Genealogische **Tafeln** zur mitteleuropäischen Geschichte. Hrsg. v. Wilhelm Wegener. Göttingen: Reise. Lfg. 3. Die Herzöge aus dem Greifen-Hause ca. 1100—1637. Mit e. Einf. Bearb. v. Wilhelm Wegener. S. 29—43.
89. Pommersches **Urkundenbuch**. 9. Köln; Graz: Böhlau 1962. 9 = Reg. zu Bd 7 u. 8 <1326—1335>. Bearb. v. Brigitte Poschmann. 219 S. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 2. Reihe. 9.)
90. **Wächter**, Joachim: Quellengut zur pommerschen Geschichte in ausländischen Archiven. In: Greifswald-Stralsunder Jb. 4. 1964. S. 195—204.

2. Vorgeschichte

91. **Cnotliwy**, Eugeniusz: Grzebieńce rogowe i kościane od I do V w. n. e. na Pomorzu Zachodnim. [M. zahlr. Abb. a. Taf. u. Zeichn.] In: Materiały zach.-pom. 9. 1963. S. 167—217. [M. dt. Zsfass.:] Horn- u. Knochenkämme aus dem I.-V. Jh. u. Z. in Westpommern. S. 217—[219].
92. **Cnotliwy**, Eugeniusz: Pozostałości budownictwa drewnianego z IX—XII w. ze stanowiska 4 w Wolinie. [M. zahlr. Taf.] In: Materiały zach.-pom. 8. 1962. S. 29—84. [M. dt. Zsfass.:] Überreste von Holzbauten aus dem IX.—XII. Jh. auf Fundplatz 4 in Wolin [Wollin]. S. 61—[65].
93. **Eggers**, Hans Jürgen: Das Gräberfeld von Langenhagen, Kreis Saatzig. [M. zahlr. Zeichn. a. 4 Taf.] In: Balt. Studien. N. F. 50. 1964. S. 7—12.
94. **Hamling**, Alicja: Dotychczasowe wyniki badań na stanowisku ludności kultury łużyckiej w Lubinie, pow. Wolin. [M. zahlr. Abb., Diagr., Sk. a. Taf.] In: Materiały zach.-pom. 10. 1964. S. 9—28. [M. dt. Zsfass.:] Bisherige Ergebnisse

der Untersuchungen auf der Grabungsstelle der Lausitzer Kultur in Lubin [Leb-
bin], Kreis Wolin [Wollin]. S. 28—[29].

95. **Herfert**, Peter: Slawische Schalengefäße von der Insel Rügen. In: Greifswald-Stralsunder Jb. 4. 1964. S. 7—30.

96. **Hinz**, Hermann: Das Spätlatène-Wagengrab aus Rosenfelde, Kreis Regenwalde. [M. 5 Abb.] In: Balt. Studien. N. F. 49. 1962/63. S. 12—18.

97. **Janocha**, Henryk: Pomorze Środkowe we wczesnym średniowieczu. [M. Abb., Kt.-Sk. u. Zeichn.] In: Z Pradziejów Pom. Środkowego. Warsz. 1964. S. 98—123. [Mittelpommern im Frühmittelalter.]

98. **Kostrzewski**, Józef: Rozwój archeologii na terenie woj. koszalińskiego w ostatnim dziesięcioleciu. <1954—1964.> In: Z Pradziejów Pom. Środkowego. Warsz. 1964. S. 9—15. [D. Entwickl. d. Archäol. in d. Woj. Köslin im letzten Jahrzehnt. 1954—64.]

99. **Kubasiewicz**, Marian: Szczątki zwierzęce z badań ratunkowych na stanowisku przy ulicy Grodzkiej w Szczecinie. [M. Tab. u. Taf.] In: Materiały zach.-pom. 8. 1962 (1963). S. 207—[220]. [M. dt. Zsfass.:] Tierüberreste aus den Rettungsforschungen auf dem Fundplatz an der Grodzkastraße in Szczecin [Stettin]. S. [220].

100. **La Baume**, Peter: Ein Goldschmuck aus Lübbow (Kr. Kolberg-Körlin) in Pommern. [M. 5 Abb. u. 3 Taf.] In: Studien z. Gesch. d. Preußenlandes. Festschr. f. Erich Keyser. Marb. 1963. S. 21—24.

101. **Lachowicz**, Franciszek J.: Badania archeologiczne na Pomorzu Środkowym w latach 1945—1964. [M. 30 Taf.] In: Materiały zach.-pom. 10. 1964 (1965). S. 237—262. [M. dt. Zsfass.:] Archäologische Forschungen in Mittelpommern i. d. J. 1945—1964. S. 262—264.

102. **Lachowicz**, Franciszek J.: Pomorze Środkowe w okresie późnolateńskim i wpływów rzymskich. [M. 1 Kt.-Sk. u. zahlr. Zeichn.] In: Z Pradziejów Pom. Środkowego. Warsz. 1964. S. 67—97. [Mittelpommern in d. Latènezeit u. währ. d. Epoche d. röm. Einflüsse.]

103. **Lachowicz**, Franciszek J.: Wyniki badań archeologiczno-konserwatorskich na terenie woj. koszalińskiego w 1960 r. [M. zahlr. Abb., Tab. u. Taf.] In: Materiały zach.-pom. 8. 1962 (1963). S. 147—186. [M. dt. Zsfass.:] Archäologisch-konservatorische Forschungsergebnisse auf dem Gelände der Woj. Koszalin [Köslin] i. J. 1960. S. 186—[188].

104. **Leciejewicz**, Lech: Investigations concerning Kołobrzeg [Kolberg] in Pomerania. [M. Abb., Kt. u. Zeichn.] In: Archaeologia Polona. 5. 1962. S. 133—147.

105. **Łuka**, Leon Jan: New materials on the origins of the Pomeranian culture in Eastern Pomerania. [M. 9 Abb. u. Zeichn.] In: Archaeologia Polona. 4. 1962. S. 189—198.

106. Muzeum Pomorza Zachodniego. — **Materiały** zachodnio-pomorskie. (Red.: Władysław Filipowiak.) 7. 1961. Szcz. (1962). 850 S., zahlr. Abb., Diagr., Tab., Taf., Zsfass. [Pommersche Beiträge. 7. Hrsg. v. Pommern-Museum (in Stettin).]

107. Muzeum Pomorza Zachodniego. — **Materiały** zachodnio-pomorskie. (Red.: Władysław Filipowiak.) 8. 1962. Szcz. (1963). 626 S., zahlr. Abb., Diagr., Tab., Taf., Zsfass. [Pommersche Beiträge. 8. Hrsg. v. Pommern-Museum (in Stettin).]

108. Muzeum Pomorza Zachodniego. — **Materiały** zachodnio-pomorskie. (Red.: Władysław Filipowiak.) 9. 1963. Szcz. (1964). 695 S., zahlr. Abb., Diagr., Tab., Taf., Zsfass. [Pommersche Beiträge. 9. Hrsg. v. Pommern-Museum (in Stettin).]

109. Muzeum Pomorza Zachodniego. — **Materiały** zachodnio-pomorskie. (Red.: Władysław Filipowiak.) 10. 1964. Szcz. (1965). 678 S., zahlr. Abb., Diagr., Tab., Taf., Zsfass. [Pommersche Beiträge. 10. Hrsg. v. Pommern-Museum (in Stettin).]
110. **Olczak**, Jerzy, i Elżbieta Jasiewiczowa: Szklarstwo wczesnośredniowiecznego Wolina. Szcz.: Muzeum Pom. Zach. 1963. 135 S., 5 Abb., 7 Taf., engl. Zsfass. [D. Glasindustrie im frühmittelalt. Wollin.]
111. **Z Pradziejów** Pomorza Środkowego. (Red. Marian Sikora.) Warsz.; Koszalin 1964: (Koszal. Zakł. Graf.) 124 S., Abb., Kt., Sk., Schriftt. [Aus d. Urgesch. Mittelpommerns.] (Popularnonauk. biblioteka archeol. Nr 13. — Pol. Tow. Archeolog.)
112. **Sikora**, Marian: Pomorze Środkowe w epoce brązu i żelaza. [M. Abb., Kt. u. Zeichn.] In: *Z Pradziejów Pom. Środkowego*. Warsz. 1964. S. 42—66. [Mittelpommern in d. Bronze- u. Eisenzeit.]
113. **Siuchniński**, Kazimierz, Jerzy Olczak i Franciszek Lachowicz: Badania weryfikacyjne osiedli obronnych na terenie pow. Drawsko Pomorskie, woj. Koszalińskie. [M. zahlr. Abb. u. Taf.] In: *Materiały zach.-pom.* 8. 1962 (1963). S. 91—145. [M. dt. Zsfass.:] Verifikationsforschungen über befestigte Siedlungen auf dem Gelände des Kreises Drawsko-Pomorskie [Dramburg] in der Woj. Koszalin [Köslin]. S. 138—140.
114. **Siuchniński**, Kazimierz: Pomorze Środkowe w epoce kamienia i w początkach epoki brązu. [M. mehr. Abb. u. Zeichn.] In: *Z Pradziejów Pom. Środkowego*. Warsz. 1964. S. 16—[38]. [Mittelpommern in d. Steinzeit u. am Beginn d. Bronzezeit.]
115. **Tymieniecki**, K(azimierz): Słowiańskie miasta Pomorza na tle dziejów wczesnego średniowiecza. In: *Materiały zach.-pom.* 10. 1964 (1965). S. 265—296. [M. dt. Zsfass.:] Slawische Städte Pommerns in der Geschichte des frühen Mittelalters. S. 296—298.
116. **Wojtasik**, Jerzy: Przedmioty drewniane znalezione na stanowisku 4 w Wolinie. [M. mehr. Taf., Zeichn. u. Tab.] In: *Materiały zach.-pom.* 9. 1963 (1964). S. 273—314. [M. dt. Zsfass.:] Aufgedeckte [!] Holzgegenstände auf Grabungsstelle Nr 4 in Wolin [Wollin]. S. 303—304.
117. **Wołagiewicz**, Danuta Maria, i Ryszard Wołagiewicz: Uzbrojenie ludności Pomorza Zachodniego u progu naszej ery. [M. zahlr. Abb. a. Taf., Sk. u. Tab.] In: *Materiały zach.-pom.* 9. 1963. S. 9—165. [M. dt. Zsfass.:] Bewaffnung der Bevölkerung Westpommerns um die Zeitwende. S. 129—[136].
118. **Wołagiewicz**, Ryszard: Cmentarzysko z okresu późnolateńskiego i rzymskiego w Niemicy, pow. Sławno. [M. mehr. Abb., Sk. u. Taf.] In: *Materiały zach.-pom.* 10. 1964 (1965). S. 105—138. [M. dt. Zsfass.:] Das Gräberfeld der Spätlatène- u. frühen römischen Kaiserzeit in Niemica [Nemitz], Kreis Sławno [Schlawe]. S. 126—[127].

3. Politische Geschichte

119. **Białecki**, Tadeusz: Zachodnia granica terytorium Szczecinian we wczesnym średniowieczu. [M. 2 Kt.-Sk.] In: *Prz. zach.-pom.* 1963, 4. S. 5—19. [D. Westgrenze d. Gebietes d. Stettiner im frühen Mittelalter.]
120. **Bittel**, Werner: Pommersche Antifaschisten als Mitglieder der Internationalen Brigaden in Spanien 1936—1939. In: *Greifswald-Stralsunder Jb.* 4. 1964. S. 181—194.
121. **Bollnow**, Hermann: Studien zur Geschichte der pommerschen Burgen u. Städte im 12. u. 13. Jh. Köln; Graz: Böhlau 1964. XIII, 261 S., 4 Kt., 3 Zeichn. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 7.)

122. **Boras**, Zygmunt: Stosunki polsko-pomorskie w drugiej połowie XVI w. Zarys polityczny. (Po.) Wyd. Pozn. (1965). 237 S., zahlr. Abb. u. Kt.-Sk. [D. poln.-pommerschen Beziehungen in d. 2. Hälfte d. 16. Jh. Polit. Skizze.] (Bibl. słupska. 15. — Pol. Tow. Hist. Stacja Nauk. Woj. Koszal. w. Słupsku. Oddziały w Słupsku i Złotowie.)
123. **Branig**, Hans: Die Statthalter von Pommern. In: Blätter f. dt. Landesgesch. 99. 1963. S. 135—152.
124. **Brzycki**, Zbigniew: Brandenburskie próby opanowania Pomorza w połowie XVI wieku. In: Szczecin. 1962, 7/8. S. 23—49. [Versuche d. Hauses Brandenburg in d. Mitte d. 16. Jh., Pommern in Besitz zu nehmen.]
125. **Czechowicz**, Andrzej, Tadeusz Gasztold, Waldemar Jędrzejczak: Preszłość i dzień dzisiejszy ziemi koszalińskiej. Materiały dla wykładowców i lektorów. Koszalin 1964. 63 S., Abb., Bildn., Kt., Tab., Schriftt. [D. Vergangenheit u. Gegenwart d. Kösliner Landes. Beiträge f. Vortragende u. Lektoren.]
126. **Drewniak**, Bogusław: Początki ruchu hitlerowskiego na Pomorzu Zachodnim 1923—1934. (Po.) Wyd. Pozn. (1962). 299 S., Abb., Bildn., 1 Kt., Schriftt., dt. Zsfass. [D. Anfänge d. nationalsozialist. Bewegung i. d. J. 1923—34 in Pommern.]
127. **Dziapanow**, Rudolf: Bitwa o Wał Pomorski. Warsz. 1965. 78 S., Kt., Tab., Zeichn. [D. Kampf um d. Pommernwall. (1945.)]
128. **Eggert**, Oskar: Stände u. Staat in Pommern im Anfang des 19. Jahrhunderts. Köln; Graz: Böhlau 1964. VIII, 414 S. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 8.)
129. **Fenrych**, Wiktor, i Henryk Lesiński: Rejestr dochodów stołowych biskupa kamińskiego z 1496 r. In: Materiały zach.-pom. 8. 1962 (1963). S. 227—253. [M. dt. Zsfass.:] Register der Tafeleinnahmen des Bischofs zu Kamień [Kammin] a. d. J. 1496. S. 253—[254].
130. **Fenrych**, Wiktor, Henryk Knie: Związki Polski z Bałtykiem w rozwoju dziejowym. Warsz.: Zach. Agencja Pras. 1962. 55 S., Schriftt. [D. Beziehungen Polens zur Ostsee in d. geschichtl. Entwickl.]
131. **Golczewski**, Kazimierz: Miasto Gryfice i powiat na przełomie lat 1944—1945. [M. mehr. Abb., Pl., Sk. u. Tab.] In: Szczecin. 1962, 9/10. S. 55—75. [Stadt u. Kr. Greifenberg an d. Wende d. Jahre 1944—45.]
132. **Golczewski**, Kazimierz: Pomorze Zachodnie na przełomie dwu epok. 1944—1946. (Po.) Wyd. Pozn. (1964). 221 S., Abb., Bildn., Kt., Tab., Taf., Schriftt. [Pommern an d. Wende zweier Zeitalter. 1944—46.] (Z Prac Sekcji Hist. Nr 2. — Inst. Zach.-pom. w Szcz.)
133. **Jahn**, Hans Edgar: Pommersche Passion. Preetz/Holst.: Gerdes (1964). 277 S., zahlr. Abb., 9 Kt.
134. **Leciejewicz**, Lech: Początki nadmorskich miast na Pomorzu Zachodnim. Wr.: Zakł. Nar. im. Ossol. 1962. 377 S., Abb., Pl., 3 Taf., Kt., engl. Zsfass. [D. Anfänge d. Seestädte in Pommern.]
135. **Lucht**, Dietmar: Die Außenpolitik Herzog Barnims I. von Pommern. In: Balt. Studien. N. F. 51. 1965. S. 15—32.
136. **Lucht**, Dietmar: Die Städtepolitik Herzog Barnims I. von Pommern 1200—1278. Köln; Graz: Böhlau 1965. VII, 152 S., 5 Kt. i. T. (Veröff. d. Hist. Komm. f. Pomm. 5. Reihe. 10.)
137. **Normann**, Käthe v.: Ein Tagebuch aus Pommern 1945—1946. Aufzeichnungen. (Mch.): Dt. Taschenbuch Verl. (1962). 180 S., 1 Kt. (dtv[-Taschenbücher]. 29.)

138. **Petersohn**, Jürgen: Reichspolitik u. pommersche Eigenstaatlichkeit in der Bamberger Stiftung Herzog Barnims III. zu Ehren des hl. Otto <1339>. [M. 1 urkundl. Beil.] In: Balt. Studien. N. F. 49. 1962/63. S. 19—38.
139. **Piskozub**, Andrzej: Śląsk i Pomorze — symbole naszej niezależności. [M. Kt.-Sk.] In: Prz. zach.-pom. 1965, 4. S. 21—[45]. [Schlesien u. Pommern — Sinnbilder unserer Unabhängigkeit.]
140. **Pleß-Damm**, Ursula: Weg ins Ungewisse. Tagebuchaufzeichnungen aus Pommern u. Polen 1945. Bremen: Schünemann (1964). 125 S. (Zeugen ihrer Zeit.)
141. **Rybicki**, Hieronim: Przemiany polityczne na Pomorzu Zachodnim w latach 1945—1948. In: Prz. zach.-pom. 1965, 6. S. 15—29. [D. polit. Veränderungen in Pommern i. d. J. 1945—48.]
142. **Scheil**, Ursula: Zur Genealogie der einheimischen Fürsten von Rügen. Köln; Graz: Böhlau 1962. VIII, 205 S. [Rückent.:] Scheil, Die Fürsten von Rügen. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 1.)
143. **Schultze-Plotzius**, Manfred: Ein Überblick über die Tätigkeit der Provinzialverwaltung von Pommern i. d. J. 1933 bis 1945. [M. Tab.] In: Balt. Studien. N. F. 49. 1962/63. S. 69—100.
144. Ze **Studiów** nad najnowszymi dziejami Pomorza Zachodniego. (Red. Zdzisław Grot.) Po. 1963. 409 S., 5 Kt., Tab., 9 Taf., Schrift. [Aus Untersuchungen üb. d. neueste Geschichte Pommerns.] (Prace Wyd. Filoz.-hist. Ser.: Historia. Nr 16. — Uniw. im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.)
145. **Trzebiatowski**, Klemens: Historia ziem zachodnio-pomorskich. [M. zahlr. Abb. u. Kt.-Sk.] In: Poznajemy Pomorze Koszalińskie. Warsz. 1965. S. 25—144. [Gesch. d. pommerschen Lande.]
146. **Wielopolski**, Alfred: Związki Pomorza Zachodniego z Polską na przestrzeni dziejów. In: Prz. zach.-pom. 21. 1965, 6. S. 5—14. [Beziehungen Pommerns zu Polen im Verlaufe d. Gesch.]
147. **Wriedt**, Klaus: Die kanonischen Prozesse um die Ansprüche Mecklenburgs u. Pommerns auf das rügische Erbe 1326—1348. Köln; Graz: Böhlau 1963. VIII, 223 S., 1 Faks. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 4.)

V. ORTSGESCHICHTE

148. Jastrząb, Mirosława, Anna Pawełczyńska: Złocieniec i jego mieszkańcy. [M. 46 Tab.] In: Prz. zach.-pom. 1963, 4. S. 85—116. [**Falkenburg** (b. Dramburg) u. seine Bewohner.]
149. Frankiewicz, Bogdan: Materiały źródłowe do dziejów Gryfic w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Szczecinie. In: Szczecin. 1962, 9/10. S. 97—101. [Quellenmaterial z. Gesch. **Greifenbergs** im Staatl. Archiv d. Woj. Stettin.]
150. Rzeszowski, Stanisław: Ważniejsze momenty dziejów Gryfic. [M. Schrift.] In: Szczecin. 1962, 9/10. S. 21—39. [D. wichtigsten Stationen aus d. Gesch. von **Greifenberg**.]
151. Dzieje Kołobrzega. <X—XX wiek.> Praca zbior. pod red. Henryka Lesińskiego. (Po.) Wyd. Pozn. (1965). 242 S., Abb., Sk. u. Tab. [D. Gesch. **Kolbergs**. 10.—20. Jh.] (Bibl. słupska. 14. — Pol. Tow. Hist. Oddz. i Stacja Nauk. Woj. Koszal. w Słupsku.)
152. Leciejewicz, Lech: Investigations concerning early mediaeval Kołobrzeg [**Kolberg**] in Pomerania. [M. 12 Abb. u. Sk.] In: Archaeologia Polona. 5. 1962. S. 133—147.
153. Meyer-Pyritz, Immanuel: **Pyritz** — das Antlitz der siebenhundertjährigen Stadt. [M. 1 Pl. u. 2 Abb.] In: Balt. Studien. N. F. 49. 1962/63. S. 133—140.

154. Z dziejów Świdwina. Po.: Wyd. Pozn. 1963. 110 S., Abb., Kt., Pl., Tab., Schriftt. [Aus d. Gesch. **Schivelbeins**.] (Bibl. słupska. 9. — Pol. Tow. Hist. Oddziały w Słupsku, Złotowie [i] Koszalinie.)
155. Dulczewski, Zygmunt, Andrzej Kwilecki: Patronat Poznania nad Szczecinem w 1945 r. In: Szczecin. 1962, 5/6. S. 47—79. [D. Patenschaft Posens f. **Stettin** i. J. 1945.]
156. Kownas, Stefan, Antonina Sienicka: Obecny stan zadrzewienia miasta Szczecina. Szcz. 1962. 104 S., Pl., 32 Taf., Schriftt., russ. u. dt. Zsfass. [D. derzeitige Stand d. Grünanlagen in **Stettin**.]
157. Legray, Jacques: Inmitten der Flammen... (Du Sein des flammes, dt.) (Aus d. Franz. ins Dt. übers. v. Raymond G[rischa] May.) Wiesbaden: Limes Verl. (1962). 284 S. [Betr. **Stettin**.]
158. **Orlińska**, Halina: Materiały kartograficzne starego Szczecina. [M. mehr. Zeichn.] In: Szczecin. 1962, 5/6. S. 123—133. [Kartogr. Unterlagen d. alten **Stettins**.]
159. Plath, Hans-Ulrich: **Stettins** klassische Zeit im Spiegel der Ostseezeitung <1835—1871>. [M. 6 Abb.] In: Unser Pommern. Nr 2. 1963. S. 6—11.
160. Z Przeszłości Szczecina. [Verf.:] M[arian] Rulewicz [u. a.]. (Red. Maria Dembińska.) Wr.: Zakł. Nar. im. Ossol. 1964. 124 S., Abb., 1 Kt., Pl., Schriftt., engl. Zsfass. [Aus d. Vergangenheit **Stettins**.] (Popularnonauk. bibl. archeolog. Nr 12. — Pol. Tow. Archeolog.)
161. Wczoraj, dziś, jutro miasta Szczecina. (Red. Edmund Bąk, Zygmunt Obst, Władysław Wiśniowski.) Szcz. 1964. 51 S., Tab. [Vergangenheit, Gegenwart u. Zukunft d. Stadt **Stettin**.]
162. Zaremba, Piotr.: The special development of Szczecin [**Stettin**] in 1945—61. [M. 7 Abb., 4 Kt. u. Schriftt.] In: Polish Western affairs. 3. 1962, 1. S. 173—193.

VI. WIRTSCHAFT

163. **Braun**, Wilhelm: Zur Stettiner Seehandelsgeschichte 1572—1813. [M. Schriftt.] In: Balt. Studien. N. F. 51. 1965. S. 47—68.
164. **Dobrzycki**, Edmund: Zaplecze portu szczecińskiego a walka konkurencyjna Szczecina z Hamburgiem na przełomie XIX i XX w. [M. mehr. Tab.] In: Szczecin. 1962, 5/6. S. 33—45. [D. Hinterland d. Stettiner Hafens u. d. Konkurrenzkampf Stettins mit Hamburg an d. Wende d. 19. u. 20. Jh.]
165. **Dopierala**, Bogdan: Kryzys gospodarki morskiej Szczecina w l. 1919—1939. Studia z dz. portu szczecińskiego na tle niemieckiej i polskiej polityki morskiej. (Po.:) Wyd. Pozn. (1963). 279 S. [D. Krise d. Seewirtschaft. Stettins i. d. J. 1919—39. Studien aus d. Gesch. d. Hafens Stettin auf d. Hintergrund d. dt. u. poln. Seepolitik.]
166. **Gąsiorek**, Jerzy, Zofia Janczyk: Spółdzielczość ludziom ziemi koszalińskiej. Monogr. spółdzielcz. zaopatrzenia i zbytu woj. koszal. Warsz.: Zakł. Wyd. Centr. Roln. Spółdz. „Samopomoc Chłopska“ 1962. 196 S., Abb., Bildn., Kt., Tab. [D. Genossenschaftswesen f. d. Menschen d. Kösliner Landes. Monogr. üb. d. genossenschaftlich organisierte Versorgungs- u. Absatzwesen d. Woj. Köslin.]
167. **Golling**, Martin: Der Pflanzenbau in Pommern. Grundlagen, Entwickl. u. Bedeutung. — Kurt Holder-Egger: Der Gartenbau in Pommern. Gießen: W. Schmitz in Komm. 1963. 313 S., 9 Abb., 1 Kt. (Osteuropastudien d. Hochschulen d. Landes Hessen. 1, 20.)
168. **Górka-Niwiński**, Stanisław: Badania nad rozwojem, działalnością i ekonomiką państwowych gospodarstw rolnych w woj. szczecińskim w l. 1945—1949.

- Szcz.: (PWRiL) 1962. 137 S., Kt., Tab., Zeichn., Schrift., russ. u. engl. Zsfass. [Forschungen üb. d. Entwickl., d. Tätigkeit u. d. Wirtsch. d. landwirtsch. Staatsgüter in d. Woj. Stettin i. d. J. 1945—49.] (Szczec. Tow. Nauk. Wydz. Nauk. Przyrodn.-rolniczych. 5, 4.)
169. **Hendel**, Helmuth: Zwischen Kiefern u. Wacholder. Jagd u. Fischwaid in Hinterpommern u. Ostpreußen. (Photogr.: Julius Behnke [u. a.]. 2. Aufl.) Hamb.: Parey (1961). 182 S., 1 Titelb., 13 Abb. a. Taf.
170. **Jabłońska**, Dorota: Współpraca gospodarcza województwa szczecińskiego z rostockim. In: Prz. zach.-pom. 1964, 5. S. 117—125. [D. wirtsch. Zusammenarbeit d. Woj. Stettin m. d. Bezirk Rostock.]
171. **Kocik**, Jan: 60 lat Banku Ludowego w Złotowie. (1902—1962.) Warsz.: Zakł. Wyd. Centrali Roln. Spółdz. 1962. 57 S., Abb., Bildn., Tab., Schrift. [60 Jahre Volksbank in Flatow. 1902—62.]
172. **Łaski**, Zdzisław: Kierunki przemysłowego rozwoju Pomorza Zachodniego w Polsce Ludowej. [M. Tab.] In: Prz. zach.-pom. 1965, 6. S. 47—70. [Tendenzen d. industriellen Entwickl. Pommerns in Volkspolen.]
173. **Piotrowski**, Klemens: Kontakty handlowe portu szczecińskiego z Królestwem Polskim w l. 1818—1890. [M. 4 Tab.] In: Prz. zach.-pom. 1965, 4. S. 47—[67]. [D. Handelsbeziehungen d. Stettiner Hafens zum Königreich Polen i. d. J. 1818—90.]
174. **Rocznik** ekonomiczny. (Pol. Tow. Ekon. Oddz. w Szcz.) Szcz. 1962. 120 S., Abb., Bildn., Tab. [Wirtschaftsjahrbuch d. Abt. Stettin d. Poln. Ökonom. Gesellsch.]
175. **Sekula**, Bronisław: Odbudowa i rozbudowa miast i osiedli Pomorza Zachodniego w l. 1945—1965. Praca pośw. 15-letniej działalności Miastoprojektu — Szczecin. [M. zahlr. Tab., 109 Abb. auf zahlr. Taf.] In: Prz. zach.-pom. 1965, 3. S. 5—[88]. [M. engl. Zsfass.:] The reconstruction of towns in Western Pomerania. <Against a background of 15 years' activity of the Towns Design Office, „Miastoprojekt“, Szczecin [Stettin].> S. 89—[91].
176. **Sikora**, Władysław: Ekonomiczne problemy rozwoju przemysłu drzewnego w województwie szczecińskim. [M. mehr. Sk. u. Tab.] In: Prz. zach.-pom. 1964, 5. S. 21—69. [D. wirtsch. Probleme d. Entwickl. d. Holzindustrie in d. Woj. Stettin.]
177. **Szopowski**, Zbigniew: Małe porty Pomorza Zachodniego w okresie do drugiej wojny światowej. Po.: PWN 1962. 394 S., Abb., Pl., Kt., Tab., 4 Taf., Schrift. [D. kleinen Häfen Pommerns in d. Zeit vor d. Zweiten Weltkrieg.]
178. **Wielopolski**, Alfred: Rozwój komunikacji miejskiej w Szczecinie w l. 1945—1965. [M. mehr. Abb., Sk. u. Tab.] In: Prz. zach.-pom. 1964, 6. S. 5—[68]. [D. Entwickl. d. Stadtverkehrs in Stettin v. 1945 b. 1965.]

VII. SOZIALGESCHICHTE

179. **Chmielewska**, Bożena: Rozwój badań socjologicznych na Pomorzu Zachodnim w latach 1945—1961. In: Prz. zach.-pom. 1964, 1. S. 25—36. [D. Entwickl. d. soziolog. Forsch. in Pommern i. d. J. 1945—61.]
180. **Dulczewski**, Zygmunt, Kazimierz Golczewski, Krystyna Kersten: Przeobrażenia społeczne na Pomorzu Zachodnim w latach 1945—1947. Praca zbior. pod red. Zygmunta Dulczewskiego. (Po.:) Wyd. Pozn. (1964). 117 S., Sk. u. Tab. [Soziale Wandlungen in Pommern i. d. J. 1945—1947.] (Bibl. słupska. 13. — Pol. Tow. Hist. Oddziały w Słupsku, Złotowie [i] Koszalinie.)
181. **Heyden**, Hellmuth: Bruderschaften, Häuser und Altäre der Elenden in Pommern. E. Beitr. z. Gesch. d. Fremdenfürsorge im Mittelalter. In: Balt. Studien. N. F. 50. 1964. S. 28—46.

182. **Peters, Jan**: Schwedische Grundbesitzer in Neu-Vorpommern u. Rügen im 18. Jh. In: *Wiss. Zeitschr. d. E.-M.-Arndt.-Univ. Ges.- u. sprachwiss. Reihe.* 11. 1962, 3/4. S. 237—247.

183. **Wesołowski, Włodzimierz, Bernard Tejkowski**: Założenia badań socjologicznych nad strukturą społeczną mieszkańców Szczecina. In: *Prz. zach.-pom* 1964, 6. S. S. 133—138. [D. Grundlagen d. soziolog. Forsch. üb. d. soziale Struktur d. Einwohner Stettins.]

VIII. VERWALTUNG; HEERWESEN

184. **Eggert, Oskar**: Die Maßnahmen der Preußischen Regierung zur Bauernbefreiung in Pommern. Köln; Graz: Böhlau 1965. 268 S. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 9.)

185. **Murawski, Erich**: Der Wehrkreis II. In: *Balt. Studien.* N. F. 51. 1965. S. 99—114.

186. **Tessin, Georg**: Die deutschen Regimenter der Krone Schweden. Köln; Graz: Böhlau. 1. Teil: Unter Karl X. Gustav <1654—1660>. 1965. XIII, 355 S., Schriftt. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 13.)

187. **Ziemer, Gerhard**: Die „Pommersche Landschaft“. [M. 4 Taf.] In: *Balt. Studien.* N. F. 51. 1965. S. 77—98.

IX. GEISTIGES UND KULTURELLES LEBEN

188. **Fulbrecht, Paul**: Das geistige Pommern. In: *Pomm. Heimatbuch.* 1962 [1961]. S. 42—45.

189. **Lesiński, Henryk**: Rozwój oświaty, nauki i kultury na Pomorzu Zachodnim w l. 1945—1965. [M. 1 Tab. u. Schriftt.] In: *Prz. zach.-pom.* 1965, 6. S. 155—170. [D. Entwickl. d. Bildungswesens, d. Wissenschaft u. d. Kultur in Pommern i. d. J. 1945—65.]

190. **Stare i nowe w kulturze wsi koszalińskiej.** Praca zbior. pod red. Józefa Burszty. (Po.:) Wyd. Pozn. (1964). 273 S., Abb., Bildn., Noten, engl. Zsfass. [Altes u. Neues in d. Kultur d. Kösliner Landes. Sammelwerk.]

191. **Steffen, Wilhelm**: Kulturgeschichte von Rügen bis 1815. Köln; Graz: Böhlau 1963. 399 S., Ktn. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 5.)

192. **Babiński, Leon**: Działalność Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego w 1961 r. In: *Szczecin.* 1962, 7/8. S. 169—178. [D. Tätigkeit d. Stettiner Wiss. Gesellsch. i. J. 1961.]

193. **Babiński, Leon**: Działalność Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego w 1963 r. In: *Prz. zach.-pom.* 1964, 5. S. 155—163. [D. Tätigkeit d. Stettiner Wiss. Gesellsch. i. J. 1963.]

194. **Jahresbericht** der Gesellschaft für Pommersche Geschichte, Altertumskunde und Kunst e. V. [nebst] Jahresbericht der Berliner Abteilung [u.] Jahresbericht der Bonner Abteilung. 1962—64. [Verf.:] Hans Bernard Reichow, Immanuel Meyer-Pyritz, F. L. Sieg. In: *Baltische Studien.* N. F. 49. 1962/63. S. 141—143; 50. 1964. S. 103—104; 51. 1965. S. 149—150.

195. **Passarge, Karl, u. Hans Jürgen Eggers**: 140 Jahre wissenschaftliche Arbeit an der Ostsee. Zur Gesch. d. Gesellsch. f. Pomm. Gesch. u. Landeskdé. In: *Balt. Studien.* N. F. 51. 1965. S. 127—138.

196. **Przegląd** działalności Instytutu Zachodnio-pomorskiego. Oprac. Bogdan Dopierała [u. a.]. [M. Tab.] In: *Szczecin.* 1962, 3/4. S. 143—151. [Übersicht üb. d. Tätigkeit d. Pommern-Inst. (in Stettin).]

197. **Sprawozdania** Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego. Za l. 1959—1960. (Przygot. Alfred Wielopolski [u. a.]. Red. Henryk Lesiński.) *Szcz.: (PWRiL)* 1963. 130 S., Schriftt. [Berichte d. Stettiner Wiss. Gesellsch. f. d. J. 1959—60.]

198. **Żelewski**, Jan: Z dziejów Uniwersytetu Robotniczego ZMS w Szczecinie. [M. Tab.] In: Prz. zach.-pom. 1963, 1. S. 15—29. [Aus d. Gesch. d. Arbeiteruniv. d. Sozialist. Jugendverbandes in Stettin.]
199. **Makowski**, Edmund: Pamiętniki nauczycieli złotowskich. 1929—1939. (Po.:) Wyd. Pozn. (1964). 171 S. [Memoiren Flatower Lehrer a. d. J. 1929—39.] (Bibl. słupska. 12. — Pol. Tow. Hist. Stacja Nauk. Woj. Koszal. w Słupsku. Oddziały w Słupsku i Złotowie.)
200. **Strecker**, Dorothea: Die Kaiserin-Auguste-Viktoria-Schule im Stettiner Mädchenbildungswesen 1534—1945. Marb./L. 1963. VII, 224 S., Abb. [Mschr.] (Wiss. Beiträge z. Gesch. u. Landeskd. Ost-Mitteleuropas. 62.)
201. **Turek-Kwiatkowska**, Lucyna: Nauczycielstwo Pomorza Zachodniego w l. 1945—1948. [M. 7 Tab.] In: Prz. zach.-pom. 1964, 4. S. 29—51. [D. Lehrerschaft Pommerns i. d. J. 1945—48.]
202. **Turek-Kwiatkowska**, Lucyna: Praca oświatowa wśród dorosłych na Pomorzu Zachodnim w l. 1945—1948. [M. 2 Tab.] In: Prz. zach.-pom. 1963, 1. S. 31—54. [D. Erwachsenenbildungswesen in Pommern i. d. J. 1945—48.]
203. Wojewódzkie **Archiwum** Państwowe w Szczecinie. Przewodnik. (Praca zbior. pod red. H. Lesińskiego.) Warsz.: (PWN) 1964. 257 S., 4 Taf., Schriftt. [Führer durch d. Staatl. Archiv d. Woj. Stettin.]
204. 50 Jahre Museum **Demmin**. 1914 bis 1964. In: Balt. Studien. N. F. 51. 1965. S. 126.
205. **Filipowiak**, Władysław: Sprawozdanie z działalności Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie w 1962 r. [M. Abb.] In: Materiały zach.-pom. 8. 1962 (1963). S. 549—559. [Bericht üb. d. Tätigkeit d. Pommern-Museums in Stettin f. d. J. 1962.]
206. **Filipowiak**, Władysław: Sprawozdanie z działalności Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie w 1963 r. In: Materiały zach.-pom. 9. 1963 (1964). S. 608—618. [Bericht üb. d. Tätigkeit d. Pommern-Museums in Stettin f. d. J. 1963.]
207. **Filipowiak**, Władysław: Sprawozdanie z działalności Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie w 1964 r. [M. Taf.] In: Materiały zach.-pom. 10. 1964 (1965). S. 597—607. [Bericht üb. d. Tätigkeit d. Pommern-Museums in Stettin f. d. J. 1964.]
- 207a. **Janocha**, H[enryk], i M[arian] Sikora: Sprawozdanie z działalności Muzeum w Koszalinie w 1962 r. [M. mehr. Taf.] In: Materiały zach.-pom. 8. 1962. S. 560—573. [Bericht üb. d. Tätigkeit d. Museums in Köslin i. J. 1962.]
208. **Opis** działalności Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie. Za r. 1961. (Oprac. zespół pod red. Stanisława Badonia.) Szcz. [1962]. 187 S., Abb., Tab. [Mschr.] [Darstellung d. Tätigkeit d. Öffentl. Woj.- u. Stadtbibl. in Stettin f. d. J. 1961.]
209. **Opis** działalności Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie. W 1962 r. (Oprac. Stanisław Badoń.) Szcz. [1963]. 173 S., Abb., Tab. [Mschr.] [Darstellung d. Tätigkeit d. Öffentl. Woj.- u. Stadtbibl. in Stettin f. d. J. 1962.]
210. **Petersohn**, Jürgen: Das Breviarium Caminense des Jahres 1491. [M. 2 Faks.] In: Balt. Studien. N. F. 51. 1965. S. 41—46.
211. **Petersohn**, Jürgen: Das Breviarium Caminense der 2. Hälfte des 15. Jh. in der ehem. Preuß. Staatsbibliothek. Köln; Graz: Böhlau 1963. VI, 91 S., 1 Faks. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 3.)
212. **Sprawozdanie** Biblioteki Głównej Politechniki Szczecińskiej. Za lata 1962 i 1963. (Szcz. 1964.) 46 S., Tab. [Bericht d. Hauptbibl. d. Techn. Hochsch. in Stettin f. d. J. 1962—63.]

- 212a. **Turek-Kwiatkowska**, Lucyna: Akta Sądu Kameralnego Rzeszy w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Szczecinie. In: *Archeion*. 39. 1963. S. 141—152. [D. Akten d. Reichskammergerichtes im Staatl. Archiv d. Woj. Stettin.]
- 212b. **Wielopolski**, Alfred: Archiwum Książąt Szczecińskich. [M. mehr. Faks.] In: *Archeion*. 38. 1962. S. 29—66. [M. engl. Zsfass.:] The Archives of the Szczecin [Stettin] Princes. S. 389—390.
213. **Backhaus**, Helmut: Carl Gustav Wrangels Bautätigkeit in Pommern. In: *Balt. Studien*. N. F. 51. 1965. S. 140—144.
214. **Buesche**, Albert: Maler u. Historiker. Zur Lebensarbeit v. Immanuel Meyer-Pyritz. [M. 4 Taf. u. 1 Zeichn.] In: *Balt. Studien*. N. F. 50. 1964. S. 71—74.
215. **Eimer**, Gerhard: „Pommersche Dorfkirchen östlich der Oder“. Inventarisierung od. Dokumentation? In: *Balt. Studien*. N. F. 50. 1964. S. 89—92.
216. **Eimer**, Gerhard: Caspar David Friedrich u. die Gotik. Analysen u. Deutungsversuche aus Stockholmer Vorlesungen. [M. 16 Taf.] In: *Balt. Studien*. N. F. 49. 1962/63. S. 39—68.
217. **Feininger**, T. Lux: Lyonel Feininger in West-Deep (Kr. Greifenberg, Bez. Stettin). [M. mehr. Taf.] In: *Balt. Studien*. N. F. 49. 1962/63. S. 101—120.
218. **Galicka**, Izabella, Zygmunt Świechowski: Problemy konserwatorskie Kolegiaty w Kołobrzegu. (Problèmes de la conservation de la Collégiale à Kołobrzeg [Kolberg].) [M. 5 Abb.] In: *Biul. hist. sztuki*. 24. 1962, 3/4. S. 424—428.
219. **Grundmann**, Günther: Städtebaukunst im Ostseeraum. [M. 14 Taf.] In: *Balt. Studien*. N. F. 51. 1965. S. 69—76.
220. **Hinz**, Sigrid: Zur Datierung der norddeutschen Landschaften Caspar David Friedrichs. In: *Greifswald-Stralsunder Jb.* 4. 1964. S. 241—268.
221. **Kasdorff**, Hans: Gustav Wimmers letzte Bilder. [M. Bildn.] In: *Balt. Studien*. N. F. 51. 1965. S. 121—125.
222. **Kasdorff**, Hans: Gustav Wimmer. E. pomm. Maler. [M. 5 Abb.] In: *Pomm. Heimatbuch*. 1962. S. 67—71.
223. **Kołodziejska**, Teresa: Architektura kościoła parafialnego w Choszcznie. [M. 26 Abb. a. Taf.] In: *Materiały zach.-pom.* 8. 1962. S. 301—331. [M. dt. Zsfass.:] Die Architektur der Pfarrkirche in Choszczno [Arnswalde]. S. 331—[333].
224. **Krzymuska-Fafius**, Zofia: Plastyka gotycka na Pomorzu Zachodnim. Katalog zbiorów. Szcz. 1962. 167 S., Abb., Schriftt., dt. Zsfass. [Gotische Skulpturen in Pommern. Verz. d. Sammlungen.]
225. **Krzymuska-Fafius**, Zofia: Płyty żeliwne z XVI i XVII w. w zbiorach Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie. [M. 18 Taf.] In: *Materiały zach.-pom.* 10. 1964. S. 371—386. [M. dt. Zsfass.:] Gußeisenplatten aus dem XVI. u. XVII. Jh. in den Sammlungen des Muzeum Pomorza Zachodniego in Szczecin [Pommernmuseum in Stettin]. S. 386—[387].
226. **Mamuszka**, Franciszek, Jerzy Stankiewicz: Zabytki powiatu słupskiego. (Po.) Wyd. Pozn. (1962). 111 S., Abb., Kt., Pl. [D. Kunstdenkmäler d. Kreises Stolp.] (Bibl. słupska. 8. — Pol. Tow. Hist. Oddziały w Słupsku, Złotowie i Koszalinie.)
227. **Myślenicki**, Wojciech: Odbudowa zamku książąt szczecińskich. [M. 16 Abb. u. mehr. Tab.] In: *Prz. zach.-pom.* 1964, 1. S. 37—86. [D. Wiederaufbau d. Stettiner Piastenschlosses.]
228. **Najdowa**, Jadwiga: Plastyka szczecińska w l. 1945—1960. Po.: Wyd. Pozn. 1962. 162 S. [Stettiner Plastiken i. d. J. 1945—60.]
229. **Pretzell**, Lothar: Pommersches Kunst- u. Kulturgut in den Berliner Museen. [M. 3 Abb.] In: *Unser Pommern*. Nr 1. 1963. S. 14—16.

- 229a. **Radacki**, Zbigniew: Historia i budowa kościoła św. Piotra i Pawła w Szczecinie. [M. zahlr. Abb. a. Taf.] In: Materiały zach.-pom. 8. 1962. S. 275—298. [M. dt. Zsfass.:] Aus der Baugeschichte der Petri-Paul-Kirche in Szczecin [Stettin]. S. 299—[300].
230. **Schremmer**, Ernst: Paul Holz. [M. zahlr. Zeichn.] In: Balt. Studien. N. F. 50. 1964. S. 57—70.
231. **Schulz**, Heinrich: Pommersche Dorfkirchen östlich der Oder. E. Buch d. Erinn. Herford: Verl. H. F. Beck 1963. 88 S., 221 Abb., 1 Kt.-Sk.
- 231a. **Zaremba**, Piotr: Urbanistyka miast portowych. Szcz.: (PWN) 1962. 236 S., Pl., Schriftt., engl. Zsfass. [D. Gestaltung d. Seestädte.] (Szczec. Tow. Nauk. Wyd. Nauk Matem. i Techn. 2.)

X. KIRCHLICHES LEBEN

232. **Harms**, Klaus: Bugenhagens Bedeutung für die Kirche in seiner Heimat. Hrsg. in Zusammenarbeit m. d. Ostkirchenausschuß Hannover. Leer <Ostfr.>: Rautenberg (1965). 58 S.
233. **Heyden**, Hellmuth: Neue Aufsätze zur Kirchengeschichte Pommerns. Köln; Graz: Böhlau 1965. 239 S. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 12.)
234. **Heyden**, Hellmuth: Pommersche Geistliche vom Mittelalter bis zum 19. Jh. Köln; Graz: Böhlau 1965. VI, 256 S. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 11.)
235. **Heyden**, Hellmuth: Protokolle der pommerschen Kirchenvisitationen. Anlagen u. Register. Köln; Graz: Böhlau 1964. VIII, 213 S. [Rückent.:] Pommersche Kirchenvisitationen. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 4. Reihe. 3.)
236. **Heyden**, Hellmuth: Protokolle der pommerschen Kirchenvisitationen 1540—1555. Köln; Graz: Böhlau 1963. 420 S. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 4. Reihe. 2.)
237. **Kottwitz**, Baron H(ans) E(rnst) v.: Baron H. E. v. Kottwitz u. die Erweckungsbewegung in Schlesien, Berlin u. Pommern. Briefwechsel. Eingel. u. hrsg. v. F[riedrich] W[ilhelm] Kantzenbach. Ulm/Donau: Verl. Unser Weg 1963. 262 S. (Quellenhefte z. ostdt. u. osteurop. Kirchengesch. Nr 11/12.)
238. **Peiser**, Jacob: Die Geschichte der Synagogen-Gemeinde zu Stettin. Eine Studie z. Gesch. d. pomm. Judentums. 2., bearb. u. erw. Aufl. Würzb.: Holzner 1965. 160 S., 35 Abb., 1 Titelb. (Ostdt. Beiträge aus d. Gött. Arbeitskreis. 37.)

XI. SPRACHE UND LITERATUR

239. **Bosse**, Heinrich: Die Forst-, Flur- u. Gewässernamen der Ueckermünder Heide. Durch e. Anl. erg. Köln; Graz: Böhlau 1962. 150 S., Ktn. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 2.)
240. **Erdmann**, Gustav: Einige pommersch-rügensche Motive in Gerhart Hauptmanns Schaffen. Quellenkd. Untersuchungen. [M. zahlr. Abb.] In: Greifswald-Stralsunder Jb. 5. 1965. S. 211—278.
241. **Heyden**, Hellmuth: Niederdeutsch als Kirchensprache in Pommern während des 16. u. 17. Jhs. In: Greifswald-Stralsunder Jb. 5. 1965. S. 189—210.
242. **Hoffmann**, Paul Theodor: Literatur in unserer Zeit. Notizen zu Autoren aus Pommern. In: Balt. Studien. N. F. 49. 1962/63. S. 121—132.
243. **Holsten**, Robert: Die pommersche Flurnamensammlung. Mit 17 Kt.-Sk. Köln; Graz: Böhlau 1963. XXIV, 231 S. (Veröff. d. Hist. Kommission f. Pommern. 5. Reihe. 6.)
244. **Roppel**, Leon: Nazwy terenowe słowińskiej wsi Kluki na podstawie mapy F. Pallasa z 1926 r. (Local names of the Slovenian village of Kluki [Klücken] on the basis of F. Pallas's map of 1926.) [M. 2 Abb. a. Taf. u. Schriftt.] In: Roczn. gdański. 21. 1962. S. 237—264.

Jürgen Nötzold, Möglichkeiten und Grenzen des Außenhandels mit den europäischen Ostblockstaaten (brosch. DM 12,—). Bespr.: Jürgen D. Berndt	364—365
Rolf Kregel, Die Bedeutung des Ost-West-Handels für die Ost-West-Beziehungen (engl. brosch. DM 10,80). Bespr.: Jürgen D. Berndt	365—366
Werner Gumpel, Das Verkehrswesen Osteuropas (Ln. DM 26,50). Bespr.: Jürgen D. Berndt	366—367
Bohdan Gruchman, Czynniki aglomeracji i deglomeracji przemysłu w gospodarce socjalistycznej (brosch. zł 24,—). Bespr.: Dietrich Hoppe	367—368
Die Berichte der Generalprokuratoren des Deutschen Ordens an der Kuie. 1. 2. (brosch. DM 45,—). Bespr.: Brigitte Poschmann	368—369
Peter Gerrit Thielen, Die Verwaltung des Ordensstaates Preußen vornehmlich im 15. Jahrhundert (Ln. DM 25,—). Bespr.: Friedrich Benninghoven	370—372
Übersicht über die Bestände des Brandenburgischen Landeshauptarchivs Potsdam (Staatsarchiv Potsdam). Teil II (Ln. DM 49,—). Bespr.: Josef Joachim Menzel	372—375
Übersicht über die Bestände des Geheimen Staatsarchivs in Berlin-Dahlem. Teil II (Ln. DM 39,—). Bespr.: Josef Joachim Menzel	372—375
Zur Geschichte der Produktivkräfte und Produktionsverhältnisse in Preußen 1810—1933 (Ln. 37,60 Mark). Bespr.: Konrad Fuchs	375—376
Studia i Materiały z Dziejów Śląska. Tom VI (brosch. zł 82,—). Bespr.: Rudolf Neumann	376
Walter Mitzka, Schlesisches Wörterbuch. Bd I (Ln. DM 176,—). Bd II (Ln. DM 176,—). Bd III (brosch. DM 32,—). Bespr.: Erhard Riemann	376—381
Bohemia. Bd 6. Bespr.: Wolfdieter Bihl	382
Acta Universitatis Carolinae (Kčs 20,—). Bespr.: Herbert Schlenger	383
Siedlung und Verfassung Böhmens in der Frühzeit (brosch. DM 46,—). Bespr.: Wolfdieter Bihl	383—384
Hermann Freudenberger, The Waldstein Woolen Mill. Bespr.: Ferdinand Seibt	384

VI. Schrifttum

Pommersche Bibliographie 1962—1965 bearbeitet von Herbert Rister 385—400

Verzeichnis der Mitarbeiter

Dr. Ernst Bahr, 355 Marburg/L., Wilhelm-Roser-Str. 34
 Dr. Friedrich Benninghoven, 34 Göttingen, Merkelstr. 3
 Dipl. Volksw. Jürgen D. Berndt, 23 Kiel, Rathausstr. 8
 Univ.-Ass. Dr. Wolfdieter Bihl, A 1010 Wien 1, Luegerring 1
 Dr. Alfred Bohmann, 532 Bad Godesberg, Schumannstr. 15
 Dr. Ekkehard Buchhofer, 23 Kiel, Blücherstr. 21
 Stud.-Rat Dr. Konrad Fuchs, 65 Mainz, Hindenburgstr. 5
 Oberstud.-Rat i. R. Dr. Fritz Gause, 43 Essen, Saarbrücker Str. 107
 Dietrich Hoppe, 23 Kiel, Rendsburger Landstr. 17
 Dr. Otto Kronsteiner, A 1170 Wien, Rosenackerstr. 74
 Prof. Dr. Walter Kuhn, 2 Hamburg 20, Kellinghusenstr. 12 III
 Dr. Josef Joachim Menzel, 65 Mainz-Gonsenheim, An der Allee 114
 Prof. Dr. Walter Mertineit, 2392 Glücksburg, Schausender Weg 3
 Dr. Klaus Meyer, 1 Berlin 45, Memlingstr. 2
 Ltd. Reg.-Dir. Dr. Werner Nellner, 532 Bad Godesberg, Zanderstr. 56
 Dr. Helmut Neubach, 6501 Laubenheim, Friedensstr. 14
 Dipl. Volksw. Rudolf Neumann, 2393 Sörup, Landkr. Flensburg, Ortsteil Löstrup
 Dipl. Volksw. Jürgen Oberg, 23 Kiel, Düppelstr. 22
 Dr. Brigitte Poschmann, 4967 Bückeberg, Mindener Str. 3
 Prof. Dr. Erhard Riemann, 23 Kiel, Wilhelmshavener Str. 7
 Oberbibl.-Rat Dr. Herbert Rister, 355 Marburg/L., Im Stiftsfeld 4
 Prof. Dr. Herbert Schlenger, 23 Kiel 1, Langeneßweg 12
 Doz. Dr. Ferdinand Seibt, 8013 Haar b. München, Haydnstr. 14
 Dr. Anneliese Triller, 54 Bonn-Endenich, Lengsdorfer Str. 88